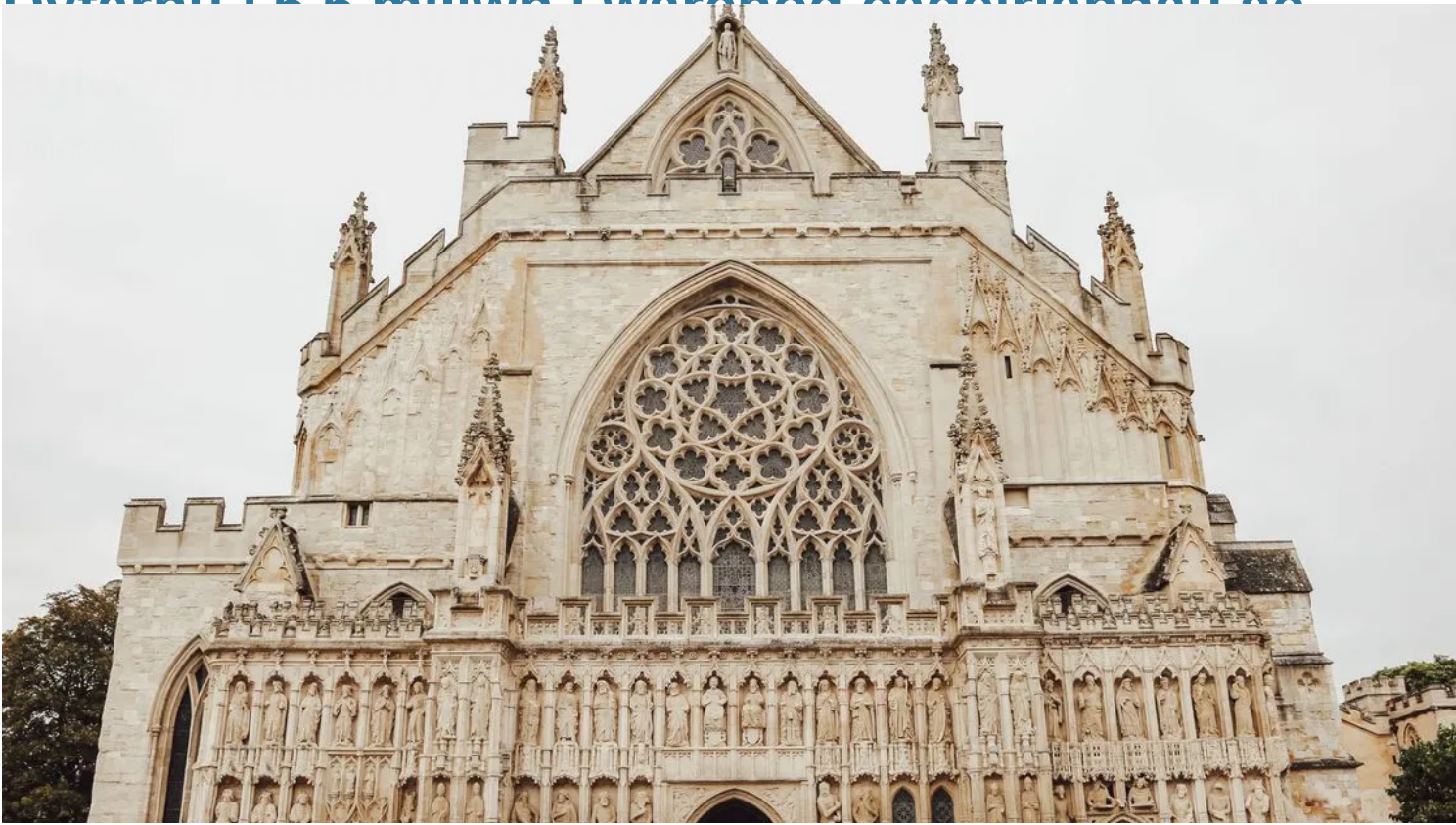

Exeter Cathedral has received a £4.3million grant for their 2020s Development Appeal. Credit: Emma Solley

O warchod ffenestri gwydr lliw godidog i greu cyfleusterau hygrych, bydd y mannau addoli a'r hybiau cymunedol hyn yn ffynnu eto – diolch i chwaraewyr y Loteri Genedlaethol.

Rydym yn gweld symudiad newydd o ddefnyddio'r mannau hyn mewn ffyrdd newydd...

Eilish McGuinness, Prif Weithredwr Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol

Mae cyllid sylweddol wedi'i gyhoeddi ar gyfer rhai o'r cadeirlannau ac eglwysi mwyaf ledled y DU, gan eu diogelu ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Dywedodd Eilish McGuinness, Prif Weithredwr Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol: "Rydym yn falch o barhau i gefnogi'r cadeirlannau a'r eglwysi gwych yn ein cymunedau. Rydym yn gweld symudiad newydd o ddefnyddio'r mannau hyn mewn ffyrdd newydd – ymgysylltu â mwy o bobl yn ein cymunedau a sicrhau dyfodol cynaliadwy drwy ddarparu gwahanol ffynonellau refeniw i'w cynnal a'u cadw."

Eglwys Gadeiriol Caerwysg, Dyfnaint

Mae Eglwys Gadeiriol Caerwysg, un o gadeirlannau canoloesol mwyaf Ewrop, wedi derbyn grant o £4.3m. Bydd eu Hapêl Datblygu yn y 2020au yn ail-ddychmygu gofod y gadeirlan ac yn gwella ei phrofiad ymwelwyr.

Mae uchafbwyntiau'r prosiect yn cynnwys:

- gwarchod hanner yr adeilad rhestredig Gradd I yma
- creu closter newydd i gysylltu'r gadeirlan â Th?r Chapter ac adeilad Pearson
- bydd Arddangosfa Trysorau newydd yn dwyn ynghyd gasgliadau anhygyrch ar hyn o bryd o lyfrgell ac archifau'r gadeirlan, er mwyn i bawb eu mwynhau
- darparu cyfleusterau hanfodol a hygyrch i bob defnyddiwr, gan gynnwys toiledau a lifftiau newydd

Outside view of Exeter Cathedral's New Cloister Gallery, the West Elevation

Eglwys Gadeiriol Caerwysg Oriel Cloister Newydd - drychiad y gorllewin Credyd: Penseiri Clews Acanthus / Marvin Chic

Concept art of Exeter Cathedral's New Treasures Exhibition

Arddangosfa Trysorau Newydd Eglwys Gadeiriol Caerwysg. Credyd: Stiwdio MB

Eglwys Gadeiriol Birmingham

Mae Eglwys Gadeiriol Birmingham wedi derbyn grant o £641,200 ar gyfer eu prosiect, Divine Beauty. Bydd y prosiect yn canolbwyntio ar warchod rhai o'r ffenestri gwydr lliw trawiadol gan yr artist Pre-Raphaelite a'r lleol o Birmingham, Edward Burne-Jones. Dywedir mai'r pedair ffenestr fyd-enwog yw rhai o'r enghreifftiau gorau o wydr lliw Fictoraidd yn y byd.

Fel rhan o'r prosiect, mae'r gadeirlan wedi bod yn meddwl am ffyrdd o ymgysylltu â chynulleidfaoedd presennol a chynulleidfaoedd newydd mewn ffyrdd arloesol. Gan ddechrau ym mis Mehefin 2022, bydd amcanestyniad golau a sain digidol yn cael ei gynnal yn ystod Gemau'r Gymanwlad, gan helpu i dynnu sylw at arwyddocâd y ffenestri a chynnig cyfle i bobl ddysgu mwy am eu treftadaeth.

A stained glass window depicting a scene of Christ

Burne-Jones Stained Glass Window at Birmingham Cathedral. Credit: Birmingham Cathedral

St John the Baptist RC Church, Rochdale

St John the Baptist RC Church, a Grade II* Byzantine-style masterpiece in Rochdale, has been awarded a grant of £678,400. This will be used to complete essential renovations to the iconic dome and also engage the local community with the space. The dome is the setting for a magnificent mosaic masterpiece on the theme of eternal life.

A beautiful Mosaic on a domed wall of a church

Dôm mosaig yn Eglwys Gatholig Sant Ioan Fedyddiwr, Rochdale. Credyd: Eglwys Gatholig Sant Ioan y Bedyddwyr, Rochdale

St Macartan's, Capel Forth yn Augher, Sir Tyrone

Mae St Macartan's, Capel Forth yn Augher, Sir Tyrone wedi cael £123,539 i gwblhau gwaith atgyweirio hanfodol i'r belen. Bydd y prosiect hefyd yn datblygu llwybr treftadaeth amlwg a fydd yn adrodd hanes y safle o Gaer Bryniau Gwyddelig cynnar i'r eglwys sy'n sefyll yno heddiw.

Outside view of St Macartan's - a small church made of stone

St Macartan's, Capel Forth yn Augher, Sur Tyrone

Eglwys Plwyf Stottesdon yn Ne Swydd Amwythig

Stottesdon Parish Church in South Shropshire has been granted £271,500 for repairs to its Grade I listed building. This rural church has a community focus and will deliver a varied programme of activities and events to enable people of all ages to have fun and to develop new skills.

Find out more

Discover more of [the amazing projects we've funded for places of worship](#), and if you're interested in applying for a grant, read more about our [National Lottery Grants for Heritage](#).

[Deddfyd mewn ...](#)

[Black Head Cliff Castle, one of the 40 Scheduled Monuments sites](#)

[Thanks to funding partnership](#)

Event held at St George's, one of the Camden 4 churches

The changemaker churches supporting their local communities